

Introdunctie van groeiplaatsconstructies in Stad Antwerpen

September 2024

Jos schenk, consulent bomen stad Antwerpen

Inhoud

- **Essentie**
- **Strategie**
- **Het ruime kader**
- **Bestaande bomen**
- **Regelmatig voorkomende vragen / opmerkingen**
- **Suggesties**

Essentie

Grote bomen promoten

- ofwel nieuwe bomen
- ofwel bestaande bomen
behouden

Strategie

Motiveren:

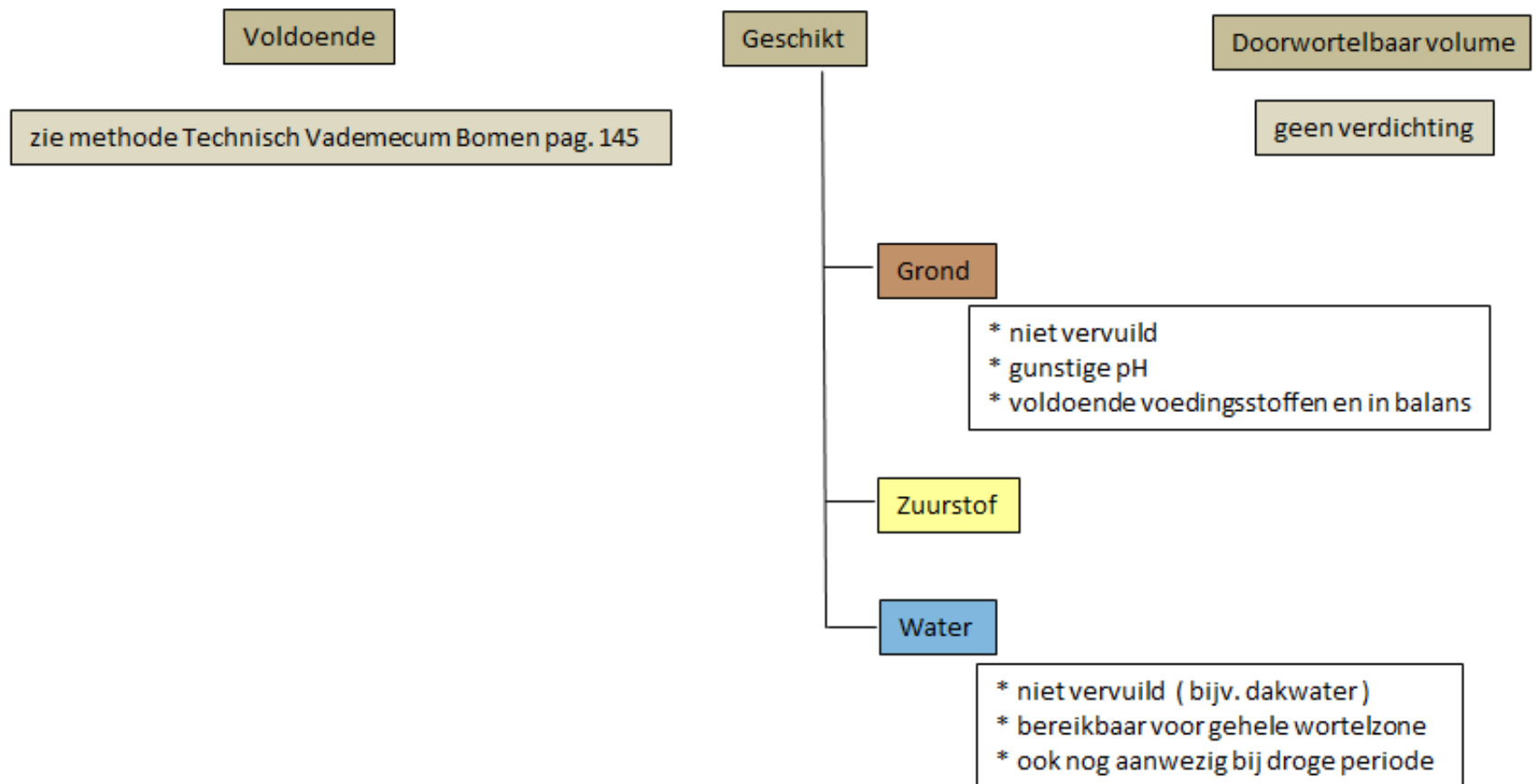
ecosysteemdiensten, op basis van wetenschappelijk onderzoek

Link leggen:

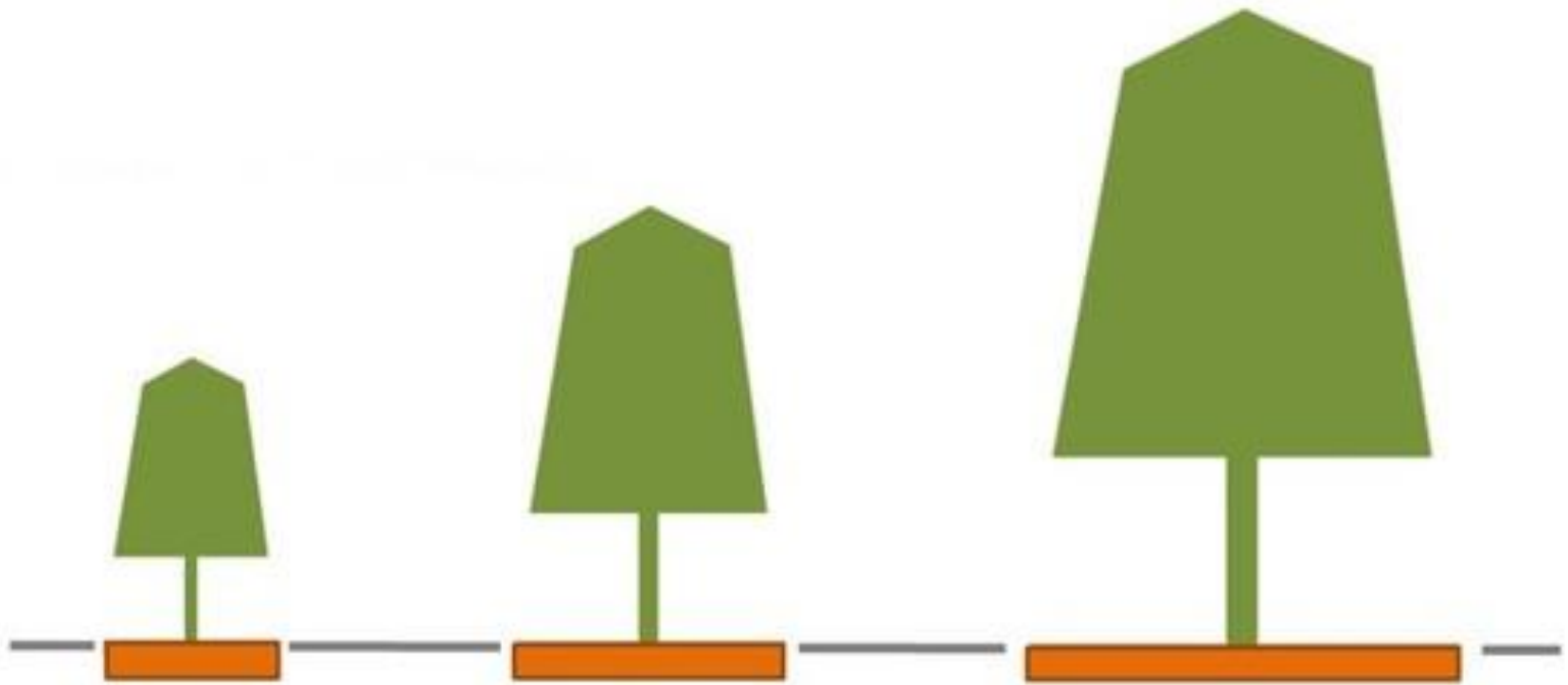
van **noden grote boom** naar **grote groeiplaats**

Strategie

Basisbehoeften boom

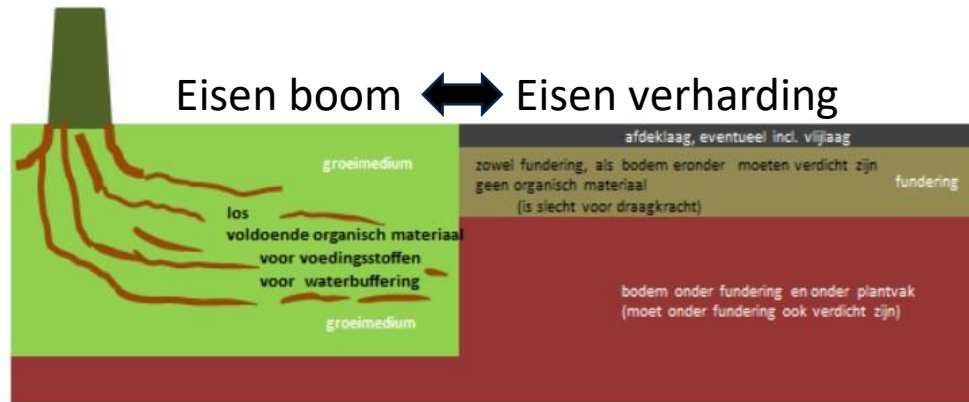
Strategie

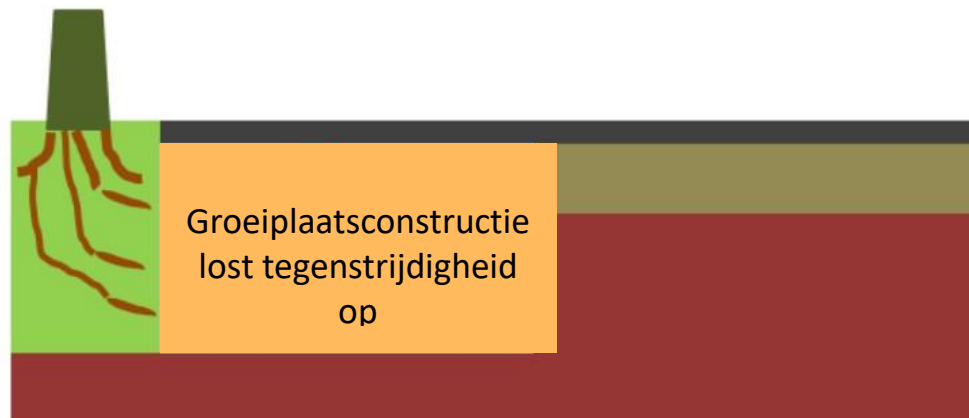
Hoe meer geschikt doorwortelbaar volume, hoe groter de boom, hoe meer groenvolume

Strategie

Enkel gebruik bodem

Dubbel gebruik bodem

Het ruime kader

Wat is belangrijk, nodig?

Duidelijke vraag naar grote bomen,
bomen moeten beschouwd worden als volwaardige
elementen (bouwstenen), geen opvulmiddel.

Slagkracht groendienst en medewerkers

Het ruime kader

Vraag naar grote bomen

Bomenplan geeft de vraag aan

Een bomenplan is goedgekeurd beleid.

Een bomenplan draagt bij aan een constante zorg.

Moet geloofwaardig zijn:

steunt op wetenschap, ...

Moet realistisch zijn:

stelt hoge streefdoelen, maar het laat ruimte voor als het niet kan.

Maar ook: wel laten motiveren indien het niet gevolgd wordt.

Het ruime kader

Slagkracht groendienst

Betrokken partijen:

- **Opdrachtgever (bestuur) (budget)**
- **Ontwerpers:** moeten rekening houden met **verschillende belanghebbenden** (mobiliteit, evenementen, stadsreiniging, brandweer, kabels en leidingen, water, **groen**, burgers,...)
- **Ingenieurs:** alles moet technisch in orde zijn + **groen**

Het ruime kader

Slagkracht groendienst

- **Groendienst geen onderdeel van technische dienst, maar evenwaardige dienst**
- **Uitgebreide teams, met diverse functies**
(bijv. databeheer, communicatie)
- **Connecties met wetenschap:**
Bomen zijn cool
- **Connecties met andere belanghebbenden**
(bijv. Aquafin)

Het ruime kader

Slagkracht medewerker

Verschillende petten

Onderzoeker, adviseur en onderhandelaar

Eigen inbreng

- **Diploma, certificaat**
- **Ervaring in eigen vak**
- **Basiskennis andere materie** (je moet ander zijn probleem *begrijpen* en mee kunnen zoeken naar oplossingen.)
- **Goede communicatie:** verzorgde mails, rapporten, kennis tekenprogramma's (imago groen)
- **Connecties:** producenten, andere belanghebbenden

Inbreng van groendienst

- **Functie:** enkel bomen, consulent

Het ruime kader

Strategie medewerker

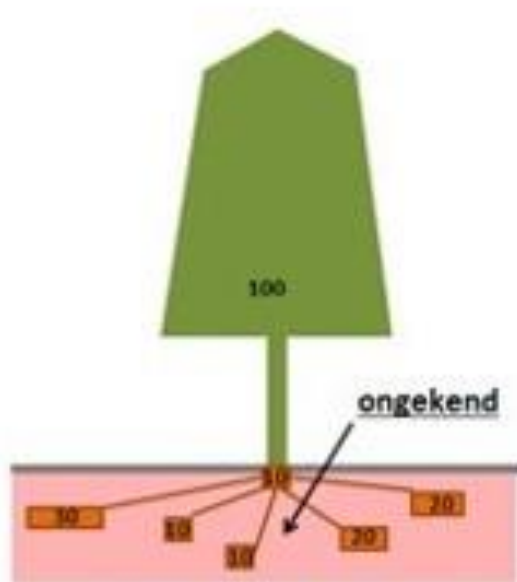
Zorg dat je iets te bieden hebt:

Kennis

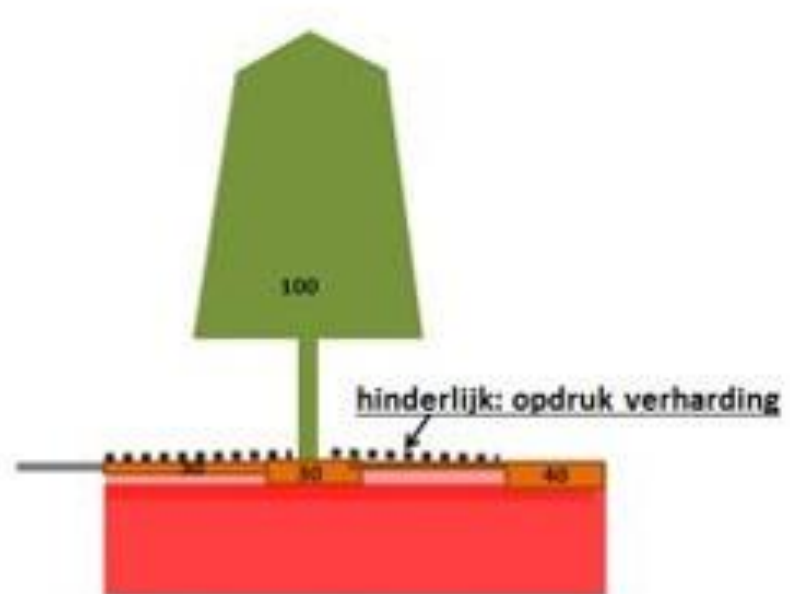
- Bomenkennis
- Kennis van groeiplaatsconstructies
- Kennis van andere disciplines

Onderzoeker: zorg dat je iets kunt of doet dat een ander niet gaat overnemen; dat zorgt ervoor dat je een plaats aan de tafel houdt. (bodem? grondwaterstand? bewortelingspatroon?)

Bestaande bomen

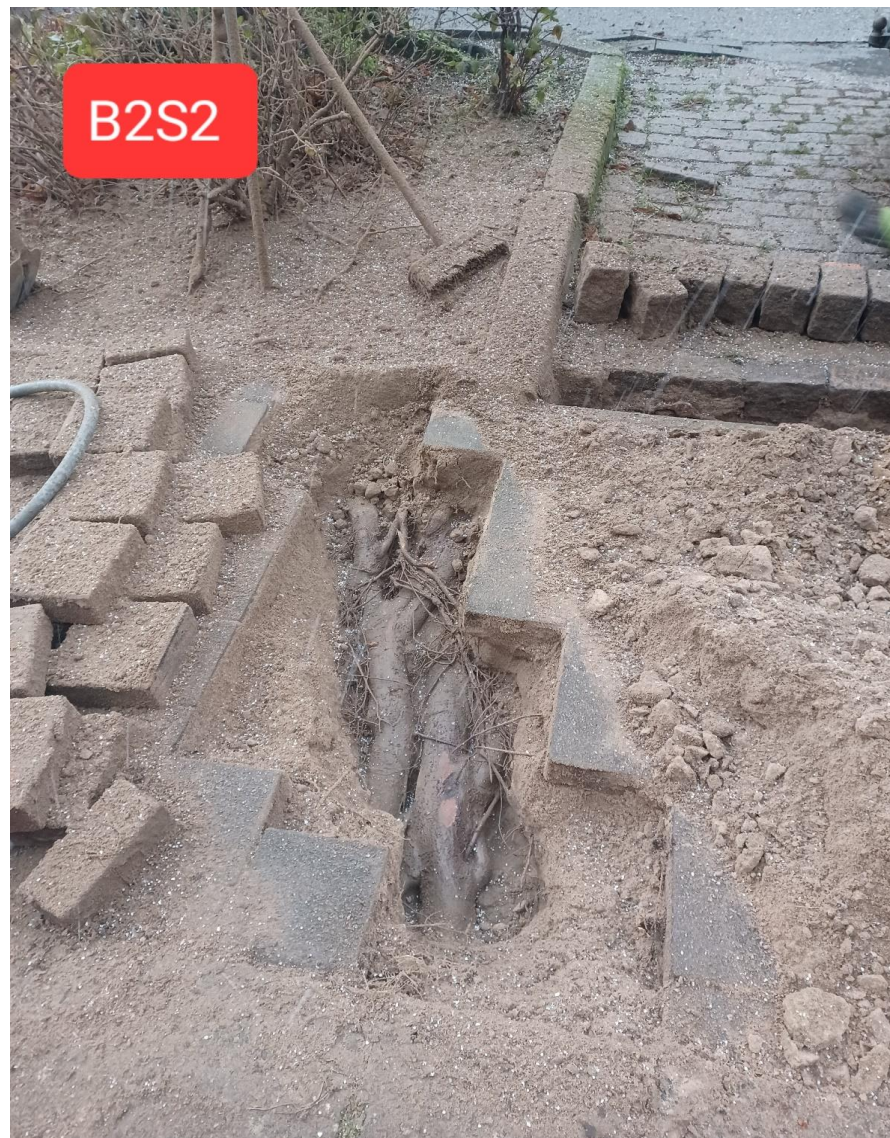
Onzekere toekomstverwachting

Slechte toekomstverwachting

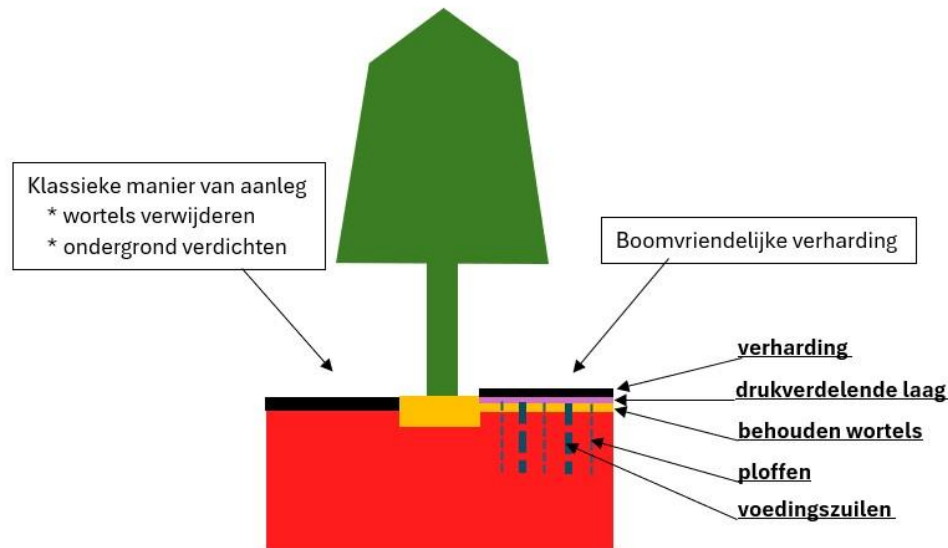
Bestaande bomen

Bomen die opdruk verharding veroorzaken

Bestaande bomen

Bomen die opdruk verharding veroorzaken

Een boomvriendelijke verharding:

- * wordt gelegd zonder dat er onaanvaardbare wortelschade veroorzaakt wordt, m.a.w. zij ligt **op** de bestaande wortels als die niet mogen/kunnen verwijderd worden.
- * zij doet de eigenschappen van geschikte ruimte voor wortelgroei niet teniet, d.w.z.: ze zal onder de verharding niet teveel verdichting veroorzaken, en ze zal er voldoende lucht en water toelaten.
- * zij voorkomt latere problemen zoals opdruk van verharding.

Praktisch gezien betekent dit:

- * dat gebruik gemaakt wordt van een drukverdelende laag, waardoor de ondergrond iets minder draagkrachtig mag zijn (minimale draagkracht blijft vereist).
- * dat daardoor de bestaande grond geschikt gemaakt kan/mag worden voor wortelgroei.

Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

Is het niet (te) duur?

- Uitleggen als zinvolle investering
- Uitleggen als gemeenschappelijke kost

Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

Is het niet (te) duur?

DUURZAME BOMEN IN STEDELIJK MILIEU, RENDEMENT EN KOSTPRIJS

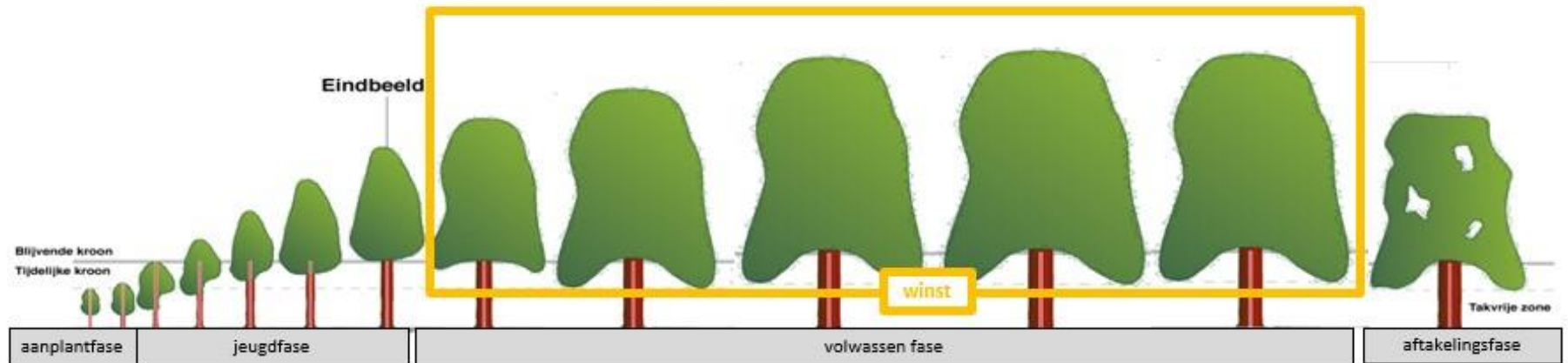
Auteur: Jos SCHENK

Datum: januari 2017

Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

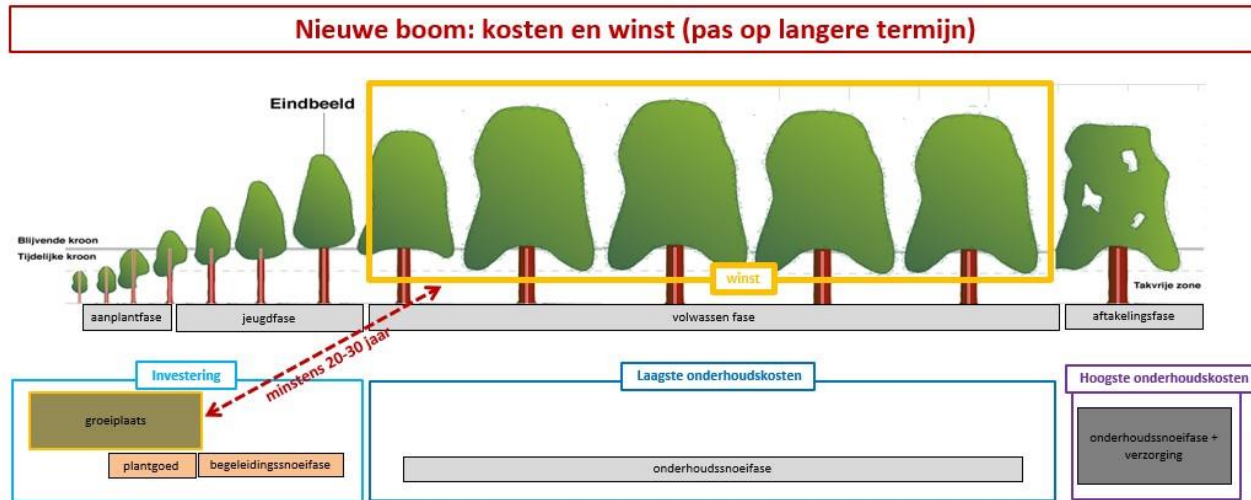
Is het niet (te) duur?

Niet vrij uitgroeïende boom: winst (meeste groenvolume, meeste ecosysteemdiensten)

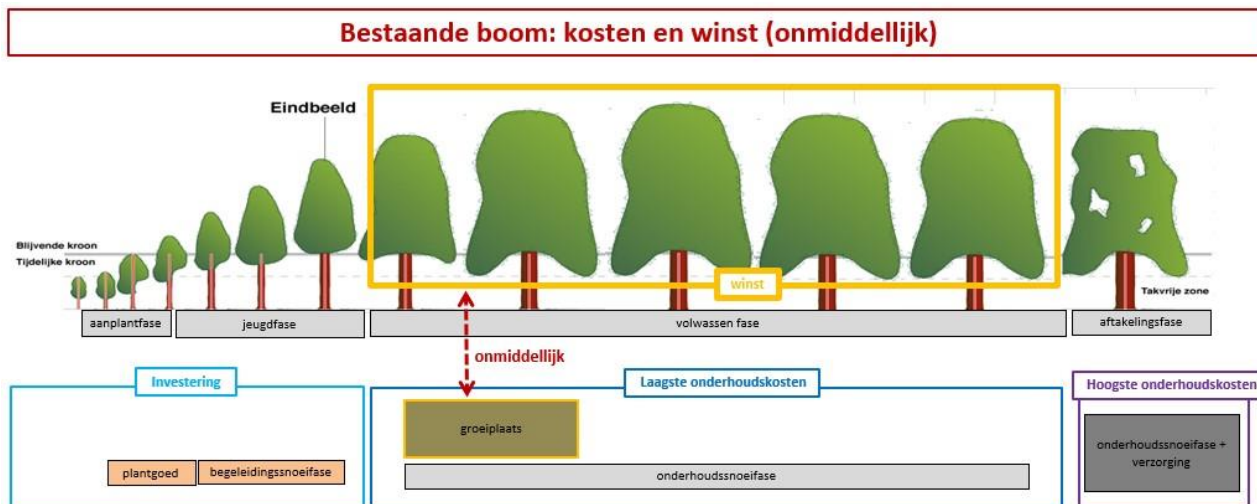
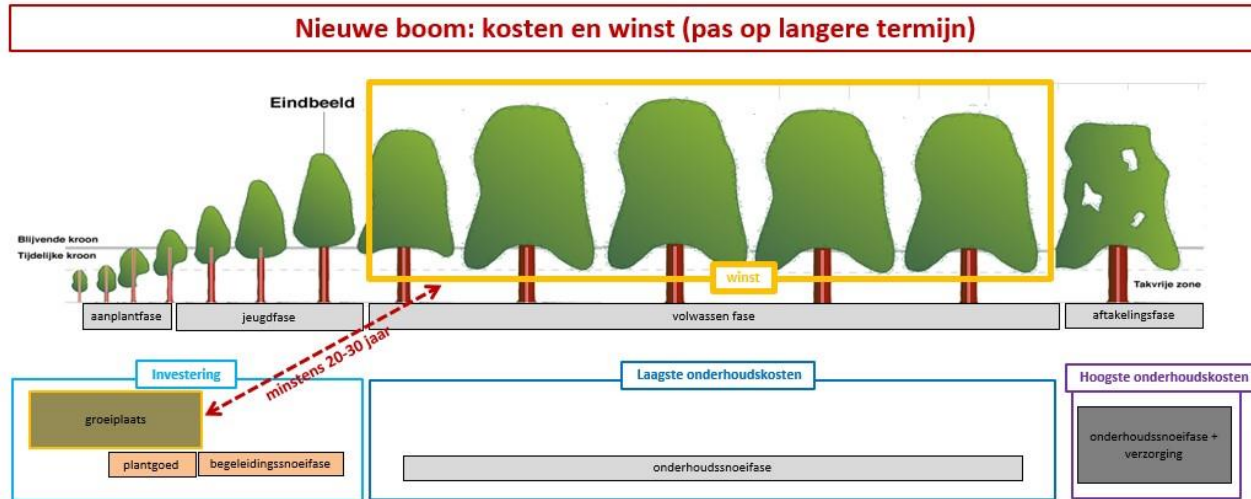
Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

Is het niet (te) duur?

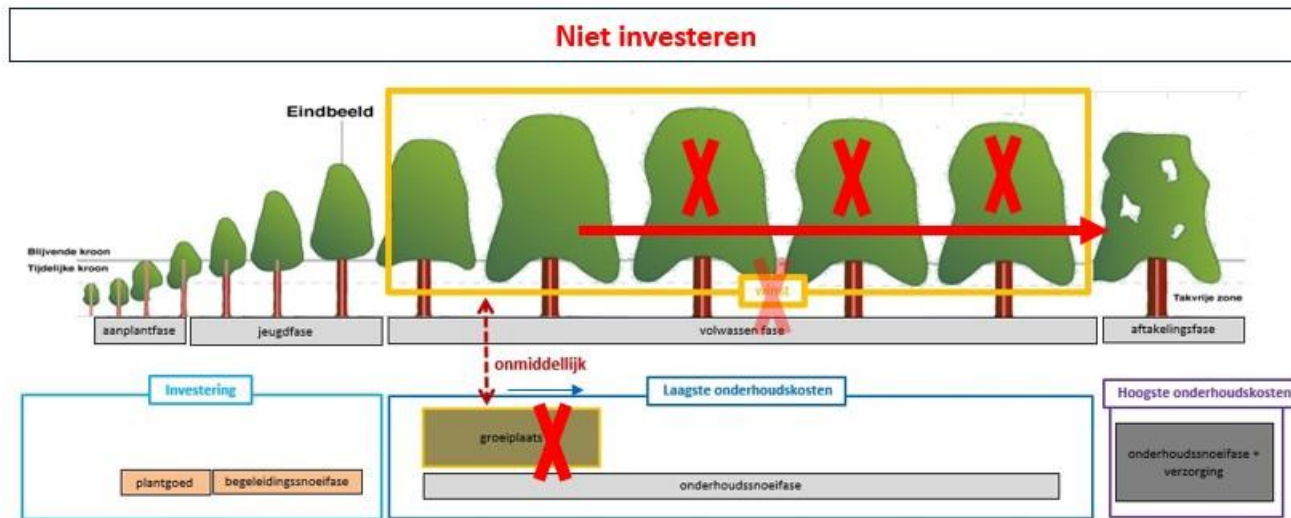
Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

Is het niet (te) duur?

Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

Is het niet (te) duur?

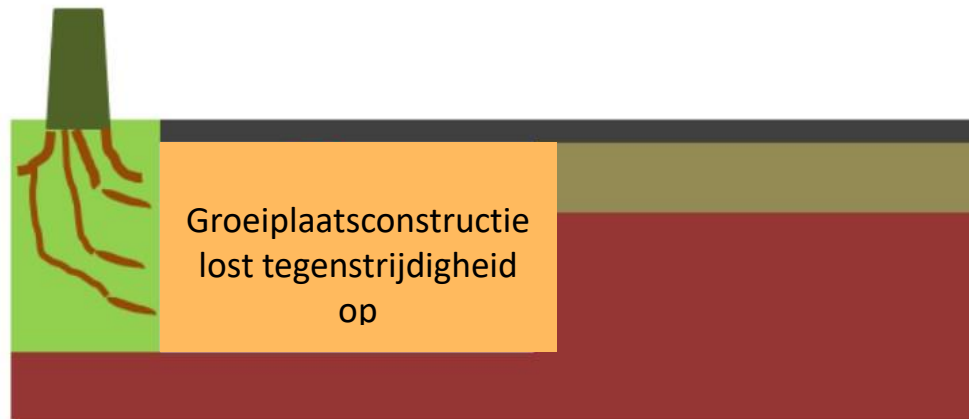
Regelmatig voorkomende vragen/opmerkingen

Is het niet (te) duur?

Enkel gebruik bodem

Dubbel gebruik bodem

Veel voorkomende vragen/opmerkingen

Al die plastic in de grond ...

Maar:

- Van gerecycleerd materiaal
- Wordt niet afgebroken in de grond, dus vervuilt niet.
- Is de rest beter?

Beton bestaat uit een mengsel van water, aggregaat (kleine steentjes) en cement. En met name dat laatste ingrediënt heeft een flinke impact op het milieu. Met een uitstoot van 5 tot 8 procent op de totale wereldwijde CO₂-emissie is de cementsector zelfs een van de meest vervuilende industrieën.

Suggesties

Zoek partners: Aquafin,

Zoek naar goede aannemers: ze bestaan

Zoek sprekende voorbeelden en promoot die.

Suggesties

Sprekend voorbeeld

Suggesties

Sprekend voorbeeld

Suggesties

I.v.m. grilligheid natuur: **trek ook algemene**
conclusie:

Voor alle projecten met bestaande bomen geldt: conditie van alle bomen is minstens hetzelfde gebleven, in veel gevallen is er zelfs vooruitgang.

Suggesties

Wat bij falen?

- **Verharding: kijk aanleg constructie na**
- **Boom groeit niet: kijk o.a. substraat na**

Bedankt voor jullie aandacht!
Zijn er vragen?

www.antwerpen.be